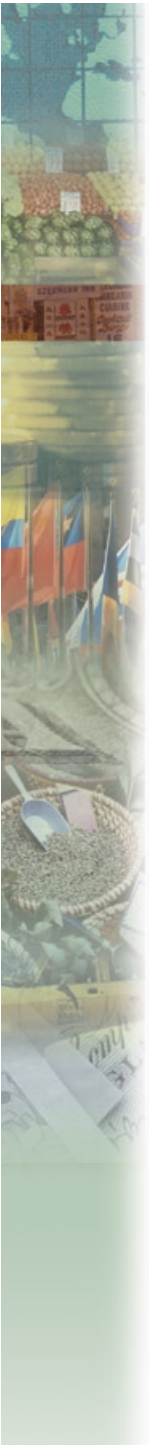
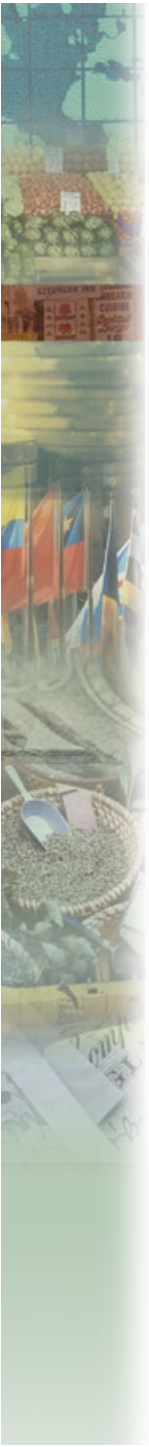

Διεθνής Κίνηση Συντελεστών Παραγωγής

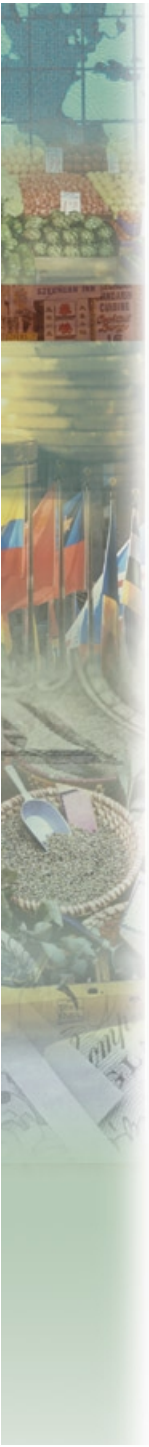
Προεπισκόπηση Μαθήματος

- Διεθνής Κινητικότητα Εργασίας
- Διεθνής Δανεισμός
- Άμεσες Ξένες Επενδύσεις και Πολυεθνικές Επιχειρήσεις

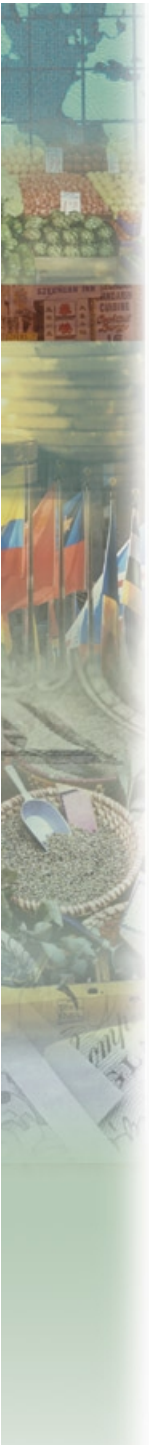
Κινήσεις των Συντελεστών της Παραγωγής

- Οι κινήσεις των συντελεστών της παραγωγής περιλαμβάνουν:
 - ♦ Μετανάστευση,
 - ♦ Μεταφορά κεφαλαίων μέσω διεθνούς δανεισμού,
 - ♦ Συναλλαγές πολυεθνικών επιχειρήσεων με άμεση ιδιοκτησία επιχειρήσεων σε ξένες χώρες

Κινήσεις των Συντελεστών της Παραγωγής (συνέχεια)

- Όπως και το εμπόριο των αγαθών και υπηρεσιών, οι κινήσεις των συντελεστών της παραγωγής είναι πολιτικά ευαίσθητες και πολύ συχνά περιορίζονται από τη νομοθεσία.
 - ♦ Περιορισμοί στη μετανάστευση
 - ♦ Περιορισμοί στις ροές κεφαλαίων
 - ♦ Περιορισμοί στις δραστηριότητες των πολυεθνικών επιχειρήσεων

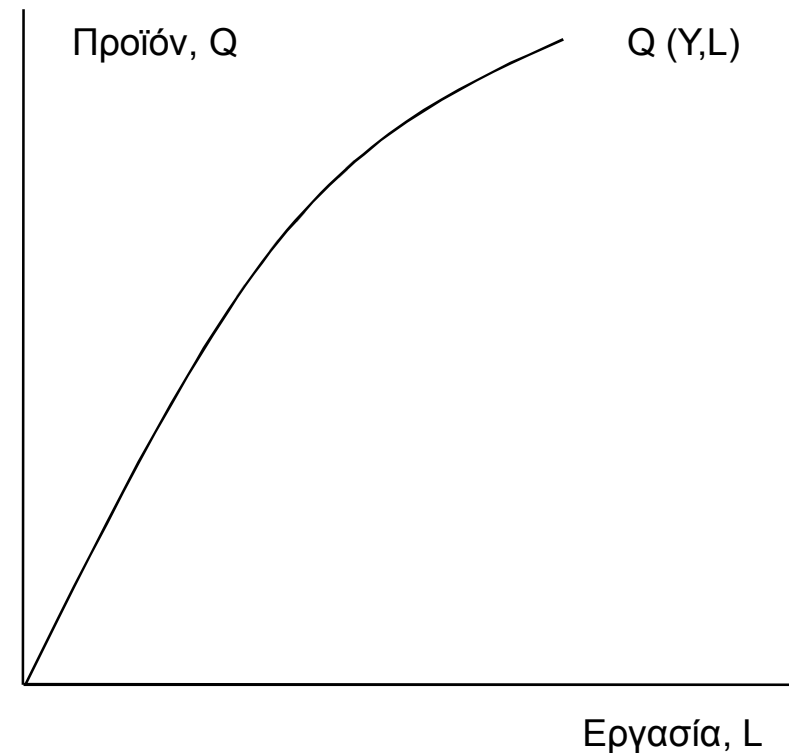
Διεθνής κινητικότητα της εργασίας

- Για να μελετήσουμε τις επιπτώσεις της μετανάστευσης (κινητικότητα εργασίας) θα φτιάξουμε ένα απλό υπόδειγμα με ένα αγαθό (εκροή), και δύο εισροές: γη και εργασία.
- Σε σταθερή ποσότητα γης (ένα χωράφι), κάθε επιπλέον εργάτης είναι λιγότερο παραγωγικός όσο περισσότεροι εργάτες προστίθενται στο κομμάτι γης.
 - ♦ Το **οριακό προϊόν της εργασίας** φθίνει.

Διεθνής κινητικότητα της εργασίας (συνέχεια)

Το σχήμα δείχνει μια συνάρτηση παραγωγής (Q) στην οποία μεταβάλλεται η εισροή της εργασίας (L) και παραμένει σταθερή η εισροή της γης (T).

Το οριακό προϊόν της εργασίας φθίνει όσο αυξάνεται η απασχόληση.

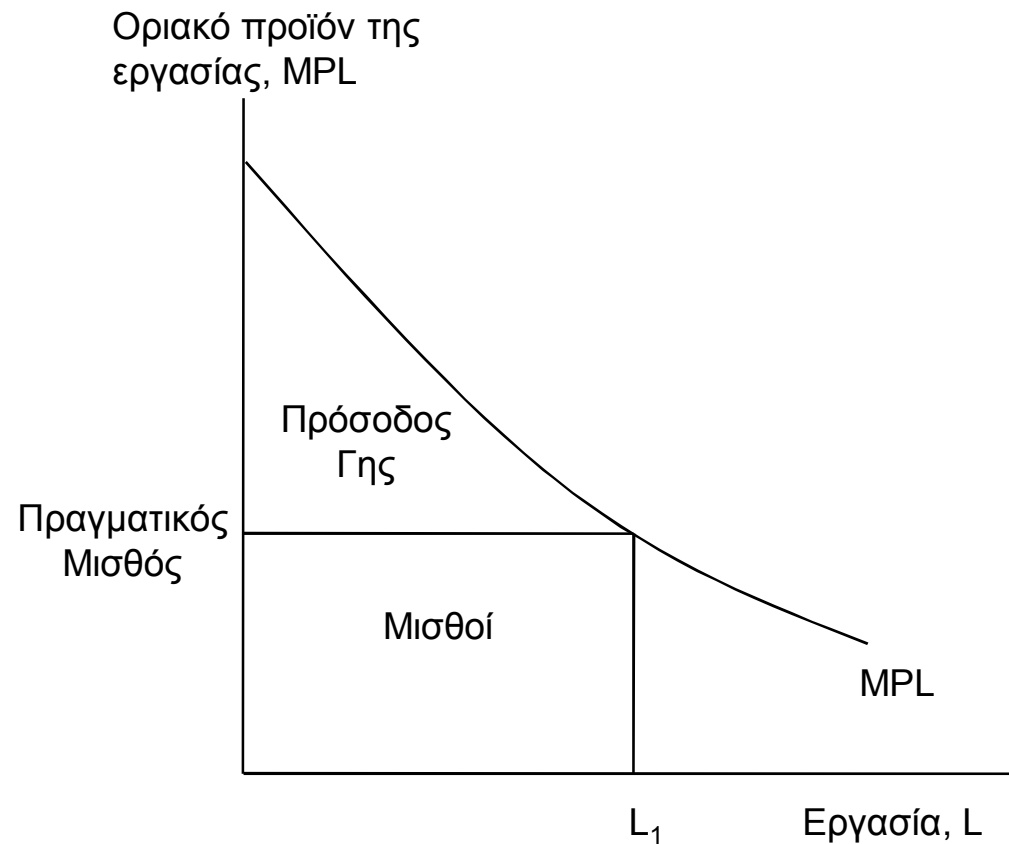
Σχήμα 7-1

Διεθνής κινητικότητα της εργασίας (συνέχεια)

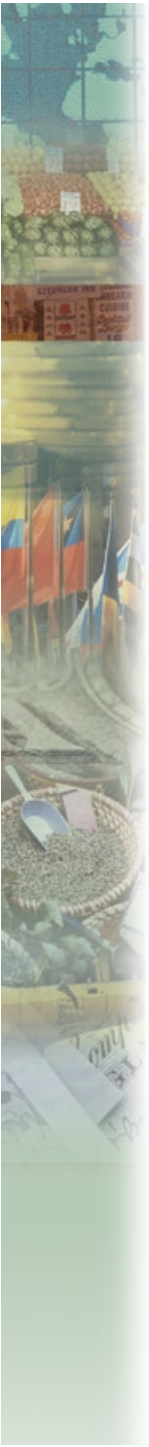
Το σχήμα δείχνει τη φθίνουσα σχέση οριακού προϊόντος της εργασίας και ποσότητας εργασίας.

Το συνολικό προϊόν είναι η περιοχή κάτω από την καμπύλη. Σε ένα δεδομένο επίπεδο απασχόλησης L_1 , η απασχόληση προσδιορίζει τον πραγματικό μισθό.

Η δαπάνη για εργασία είναι το παραλληλόγραμο (μισθός επί εργασία) ενώ το υπόλοιπο είναι πρόσοδος γης.

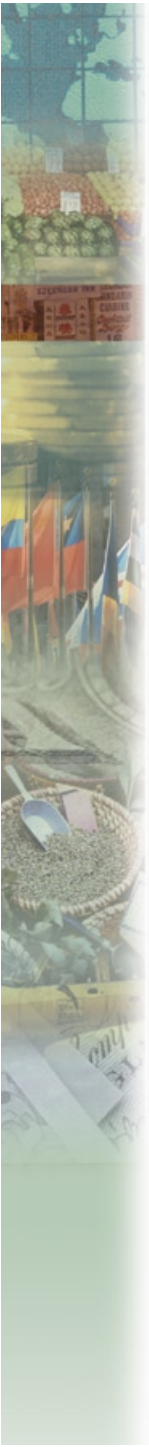

Σχήμα 7-2

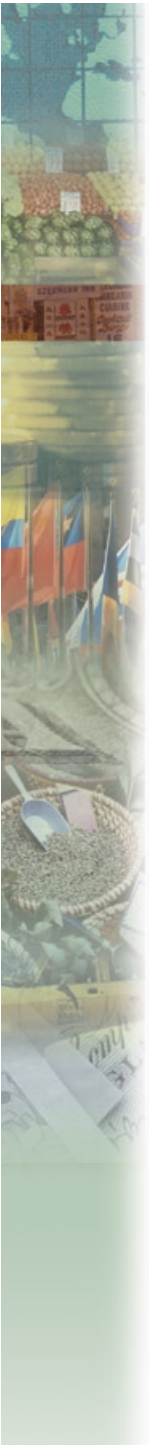
Διεθνής κινητικότητα της εργασίας (συνέχεια)

- Λόγω του φθίνοντος οριακού προϊόντος, η παραγωγικότητα της εργασίας εξαρτάται από την ποσότητα της απασχολούμενης εργασίας.
 - ♦ Το οριακό προϊόν φθίνει όσο αυξάνεται η απασχόληση.
- Λόγω ανταγωνισμού, ο πραγματικός μισθός θα ισούται με το οριακό προϊόν της εργασίας.
- Η περιοχή κάτω από την καμπύλη οριακού προϊόντος θα ισούται με την αξία της παραγωγής (εκροής), η οποία ουσιαστικά αποτελείται από την αξία της εργασίας και την αξία της γης (αμοιβή συνετελεστών).

Διεθνής κινητικότητα της εργασίας (συνέχεια)

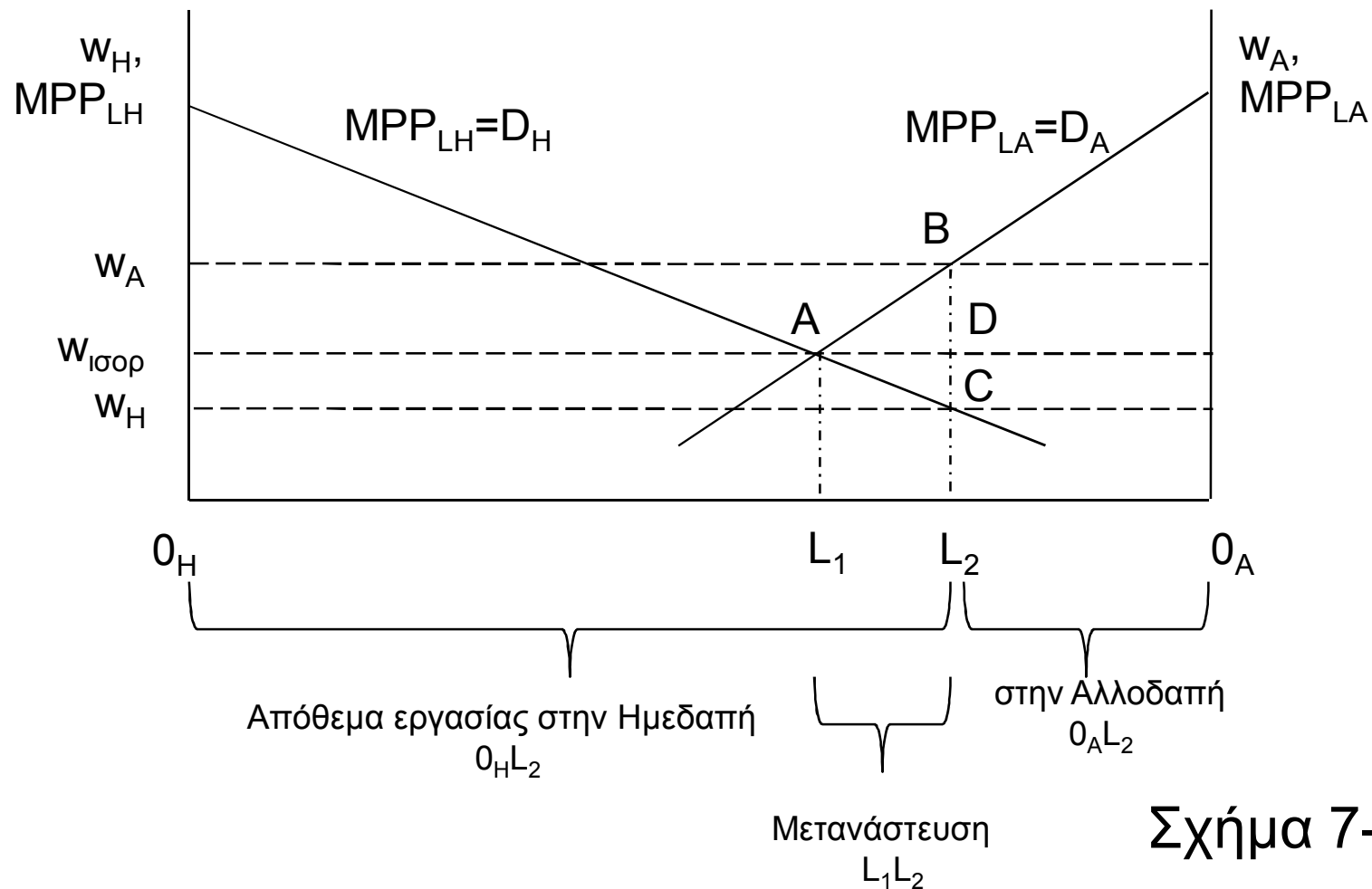
- Εάν η ημεδαπή είναι η χώρα με αφθονία εργασίας και η αλλοδαπή είναι η χώρα με αφθονία γης,
 - ♦ Το οριακό προϊόν των εργατών της ημεδαπής είναι μικρότερο και συνεπώς κερδίζουν λιγότερο από τους εργάτες της αλλοδαπής, και εάν η τεχνολογία παραγωγής στις δύο χώρες είναι ίδια,
- Υπάρχει κίνητρο μετανάστευσης των εργατών της ημεδαπής στην αλλοδαπή.

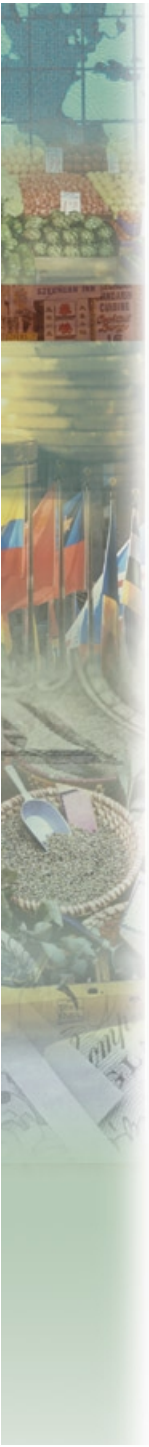
Διεθνής κινητικότητα της εργασίας (συνέχεια)

- Οι εργάτες της ημεδαπής θα έχουν, θεωρητικά, κίνητρο να μετακινηθούν έως ότου οι πραγματικοί μισθοί ανάμεσα στις δύο χώρες εξισωθούν.
 - ♦ Η μετανάστευση από την ημεδαπή αυξάνει τον πραγματικό μισθό των εργατών που παραμένουν (αφού είναι λιγότεροι).
 - ♦ Αυξάνει την διαθέσιμη εργασία στην αλλοδαπή και συνεπώς μειώνει τον πραγματικό μισθό εκεί.
 - Σχηματικά αυτό έχει ως εξής:

Διεθνής κινητικότητα της εργασίας Μετανάστευση

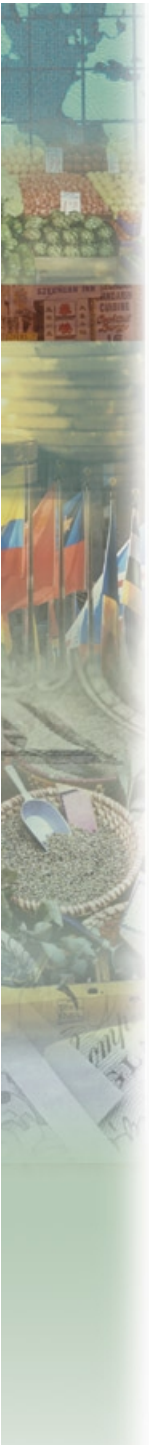

Σχήμα 7-3

Διεθνής κινητικότητα της εργασίας (συνέχεια)

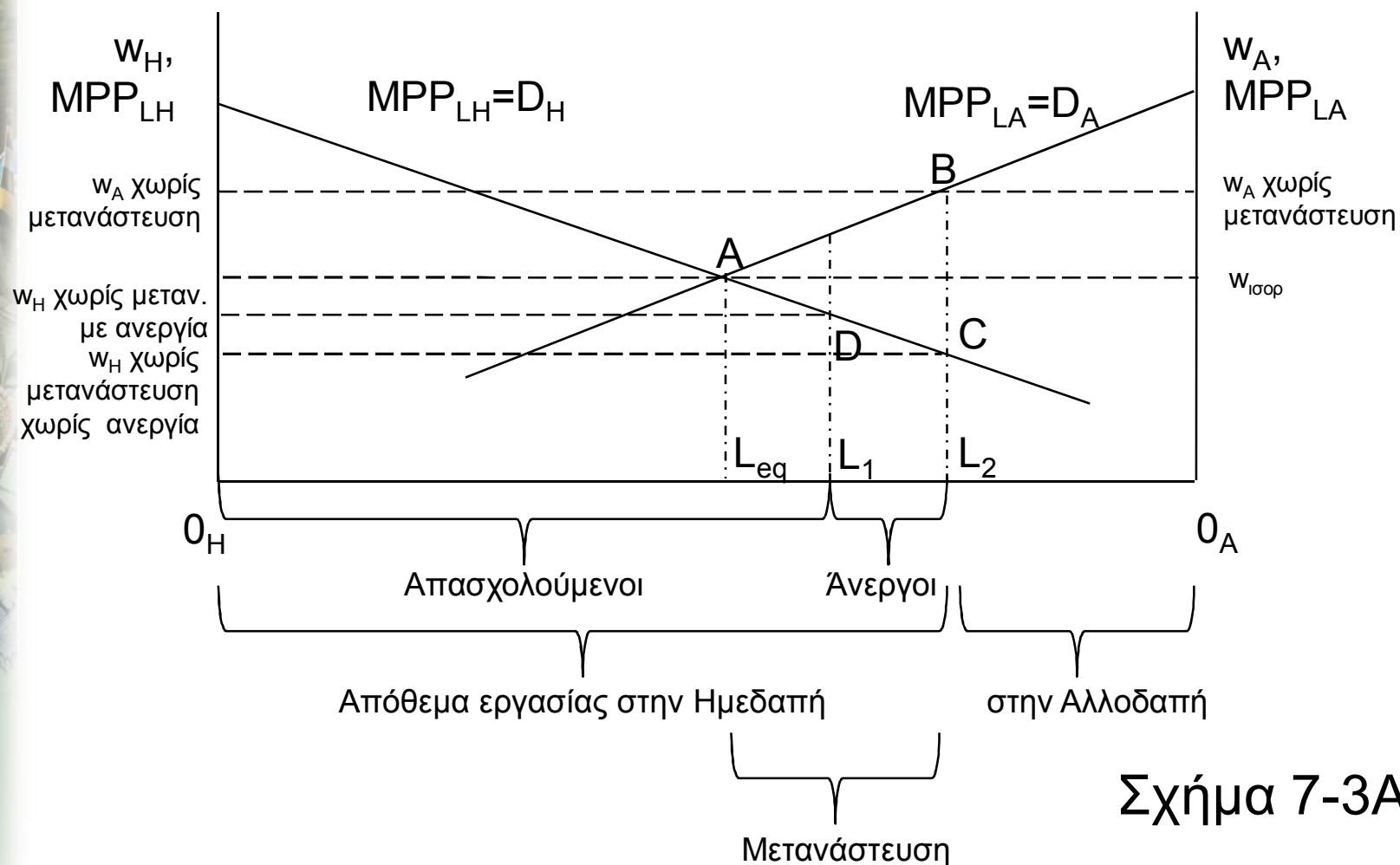
- Η ανακατανομή του εργατικού δυναμικού έχει τις εξής επιπτώσεις:
 - ♦ Οι πραγματικοί μισθοί συγκλίνουν. Οι μισθοί στην ημεδαπή αυξάνονται από το C στο A και στην αλλοδαπή μειώνονται από το B στο A.
 - ♦ Στην αλλοδαπή οι ιδιοκτήτες γης κερδίζουν την περιοχή πάνω από το ευθύγραμμο τμήμα BF. Μετά τη μετανάστευση κερδίζουν την περιοχή πάνω από το ευθύγραμμο τμήμα AG. Το καθαρό κέρδος τους είναι το τραπέζιο ABFG. Το εισόδημα των εργατών πριν έρθουν οι μετανάστες ήταν $BFOL_2$, ενώ τώρα είναι $AGOL_1$. Οι μετανάστες κερδίζουν συνολικό εισόδημα ADL_1L_2 και οι προϋπάρχοντες εργάτες $DGOL_2$, δηλαδή χάνουν εισόδημα BFGD.

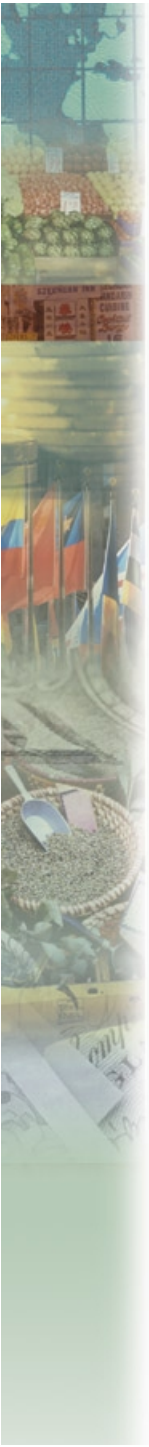
Διεθνής κινητικότητα της εργασίας (συνέχεια)

- Στην ημεδαπή οι εναπομείναντες εργάτες είναι σε καλύτερη θέση απόλυτα (λόγω μεγαλύτερων μισθών) και σχετικά (διότι η παραγωγικότητα των άλλων συντελεστών μειώνεται).
- Το συνολικό προϊόν στην ημεδαπή μειώνεται (κατά L_1ACL_2) και στην αλλοδαπή αυξάνεται κατά L_1ABL_2 .
- Το παγκόσμιο προϊόν αυξάνεται κατά ABC.

Διεθνής κινητικότητα της εργασίας – Μετανάστευση με ανεργία (περίσσια εργασίας)

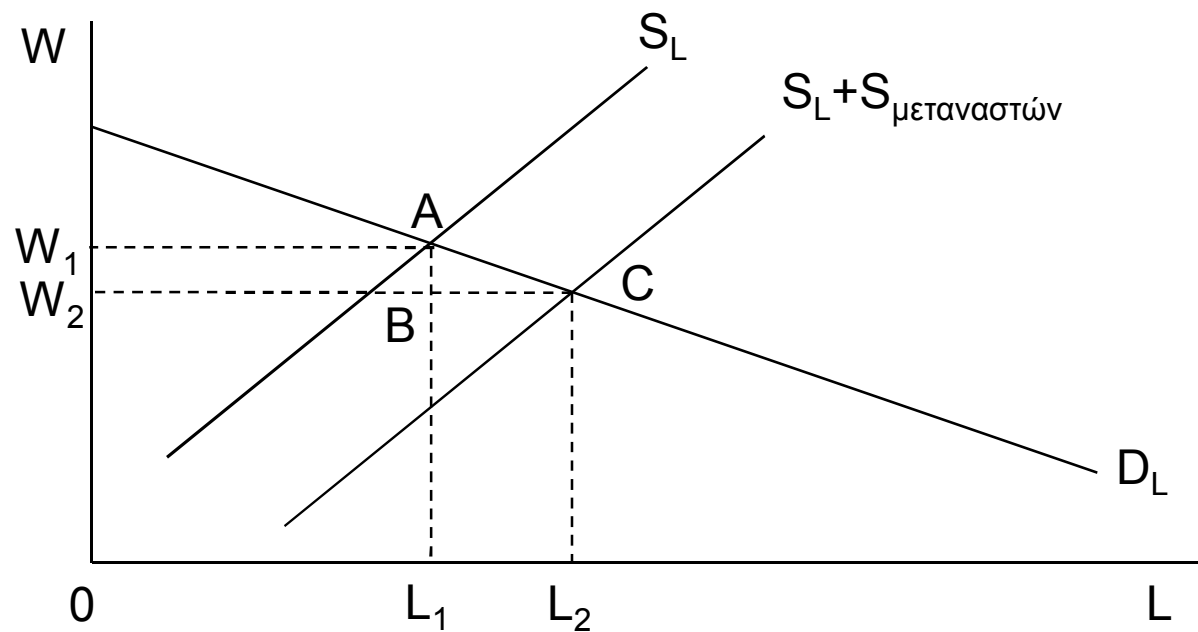
Σχήμα 7-3Α

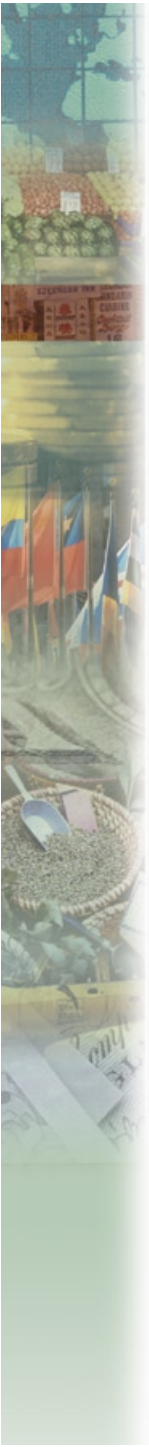
Διεθνής κινητικότητα της εργασίας – Μετανάστευση με ανεργία (περίσσια εργασίας)

- Η ανακατανομή του εργατικού δυναμικού έχει τις εξής επιπτώσεις:
 - ♦ Οι πραγματικοί μισθοί συγκλίνουν. Οι μισθοί στην ημεδαπή αυξάνονται από το D στο A και στην αλλοδαπή μειώνονται από το B στο A.
 - ♦ Στην ημεδαπή το κατά κεφαλή προϊόν αυξάνεται αφού οι εργαζόμενοι L_1L_2 δεν παρήγαν.
 - ♦ Στην αλλοδαπή συμβαίνει ότι και στην περίπτωση χωρίς ανεργία (σχήμα 7-3).
 - ♦ Το παγκόσμιο προϊόν αυξάνεται κατά ABC συν L_1DCL_2 .

Διεθνής κινητικότητα της εργασίας – Διάκριση στους μισθούς των μεταναστών

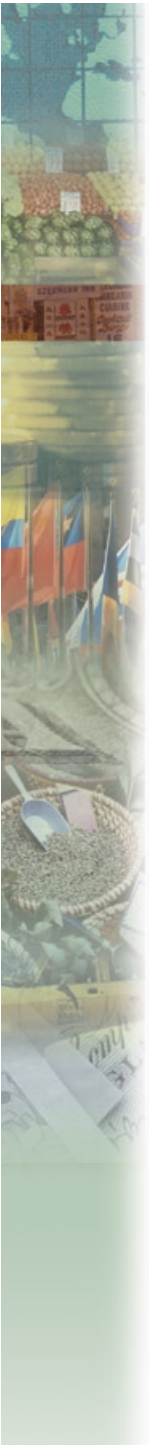

Σχήμα 7-3B

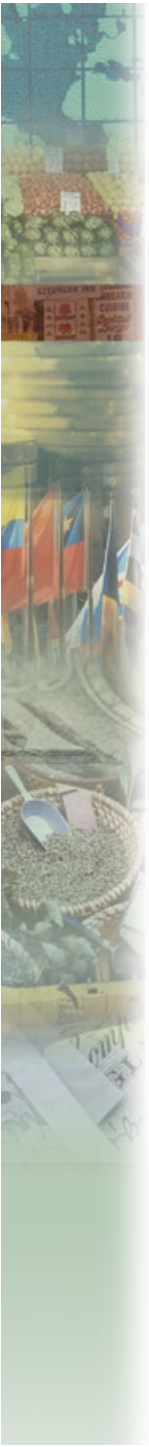
Διεθνής κινητικότητα της εργασίας – Διάκριση στους μισθούς των μεταναστών

- ♦ Η μετανάστευση οδηγεί σε μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς εργασίας, στη χώρα που δέχεται τους μετανάστες, προς τα δεξιά. Ο νέος μισθός ισορροπίας είναι w_2 . Αν πληρώσουμε όλους τους εργαζόμενους με το μισθό ισορροπίας w_2 , και μετά αποζημιώσουμε τους ντόπιους εργάτες (OL_1) με ποσό $w_1 w_2$, οι ντόπιοι εργάτες παραμένουν στην εισοδηματική κατάσταση πριν τη μετανάστευση ενώ οι παραγωγοί κερδίζουν καθαρό εισόδημα ABC.
- ♦ Αυτό μπορεί να γίνει μόνο εάν μπορούμε να διακρίνουμε μεταξύ ξένων και ντόπιων εργατών στην ίδια χώρα.

Διεθνής κινητικότητα της εργασίας (συνέχεια)

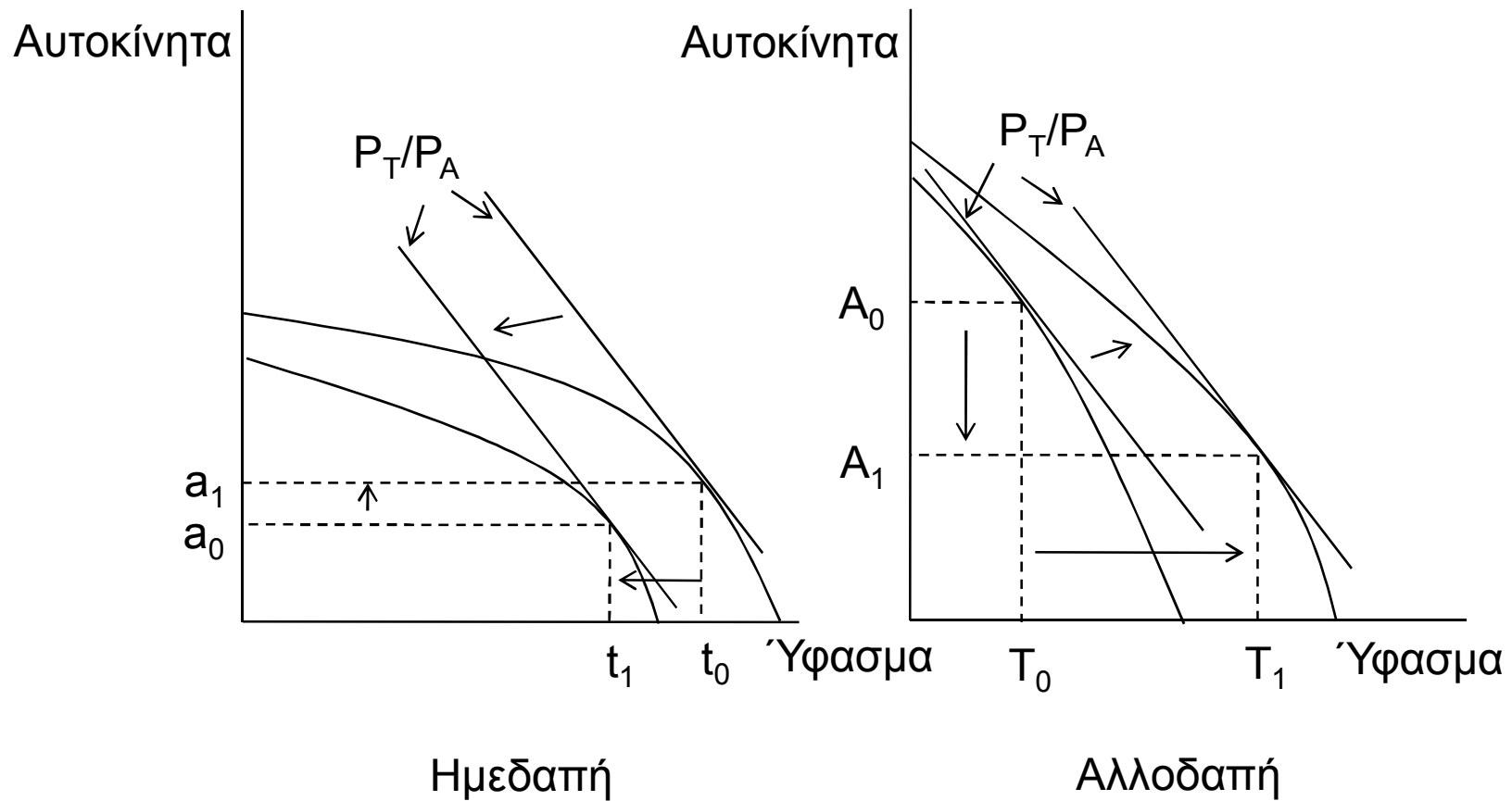
- Το υπόδειγμα Heckscher-Ohlin προβλέπει ότι το εμπόριο αγαθών είναι μια εναλλακτική στη κινητικότητα των συντελεστών.
 - ♦ Οι υπηρεσίες των συντελεστών ενσωματώνονται στα αγαθά, και έτσι η αξία των αγαθών αντανακλά την αξία της παραγωγικότητας των συντελεστών που τα παράγουν.
- Παρά τις διαφορές των μισθών ανάμεσα στις χώρες, οι μισθοί σαν αποτέλεσμα της μετανάστευσης δεν εξισώνονται ποτέ πλήρως. Οι λόγοι που συμβαίνει αυτό είναι ίδιοι με τους λόγους για τους οποίους η αμοιβή των συντελεστών δεν εξισώνεται στο υπόδειγμα Heckscher-Ohlin .

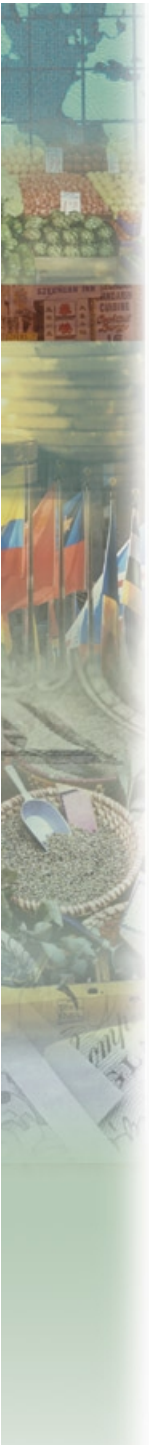
Οι επιπτώσεις της μετανάστευσης στη μεγέθυνση

- Σε ένα υπόδειγμα με δύο χώρες και δύο προϊόντα όπως το υπόδειγμα Heckscher-Ohlin, υποθέτουμε την ημεδαπή να είναι άφθονη σε εργασία και να εξάγει ύφασμα (έντασης εργασίας) και να εισάγει αυτοκίνητα (έντασης κεφαλαίου) πριν τη μετανάστευση. Το αντίθετο ισχύει για την αλλοδαπή.
- Η μετανάστευση αφαιρεί εργατική δύναμη από την ημεδαπή και την προσθέτει στην αλλοδαπή.
- Θεώρημα Rybczynski: Η αύξηση ενός συντελεστή οδηγεί σε απόλυτη επέκταση του προϊόντος που χρησιμοποιεί τον συντελεστή εντατικά και σε απόλυτη συρρίκνωση του προϊόντος που χρησιμοποιεί τον άλλο συντελεστή εντατικά, και το αντίθετο (απόδειξη με κουτί Edgeworth).

Οι επιπτώσεις της μετανάστευσης στη μεγέθυνση (συνέχεια)

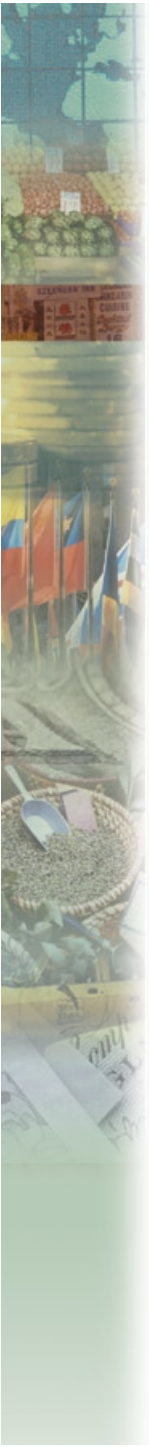

Σχήμα 7-3Γ 7-20

Οι επιπτώσεις της μετανάστευσης στη μεγέθυνση (συνέχεια)

- Με βάση το θεώρημα Rybczynski, η μείωση εργασίας οδηγεί σε απόλυτη μείωση του υφάσματος (προϊόν που χρησιμοποιεί τον συντελεστή εντατικά) και σε απόλυτη αύξηση των αυτοκινήτων (προϊόν που χρησιμοποιεί το κεφάλαιο εντατικά) στην ημεδαπή.
- Με βάση το θεώρημα Rybczynski, η αύξηση εργασίας οδηγεί σε απόλυτη αύξηση του υφάσματος (προϊόν που χρησιμοποιεί τον συντελεστή εντατικά) και σε απόλυτη μείωση των αυτοκινήτων (προϊόν που χρησιμοποιεί το κεφάλαιο εντατικά) στην αλλοδαπή.
- Αποτέλεσμα: Απόλυτα **αντι-εμπορικό**.

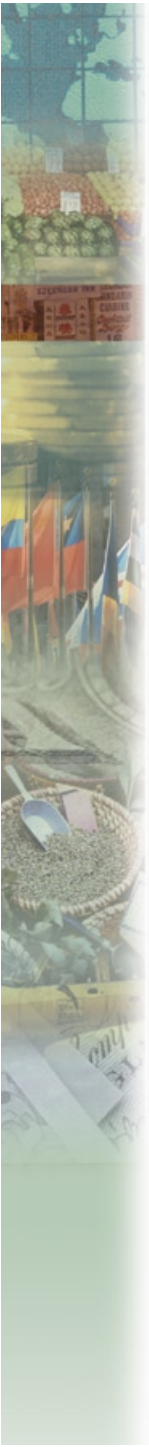

Μετανάστευση και η οικονομία των ΗΠΑ

- Στις προηγούμενες γενιές η μετανάστευση στις ΗΠΑ είχε αυξηθεί σημαντικά κυρίως ανάμεσα στους εργάτες με την κατώτατη και την ανώτατη εκπαίδευση.
 - ♦ Η μεγαλύτερη αύξηση συνέβη στους εργάτες με την κατώτατη εκπαίδευση κάνοντας την εργατική δύναμη χαμηλής εκπαίδευσης περισσότερο άφθονη.
 - ♦ Πιθανώς αυτό επέφερε άνοιγμα στο χάσμα μισθών ανάμεσα στους εργάτες χαμηλής και υψηλής εκπαίδευσης.

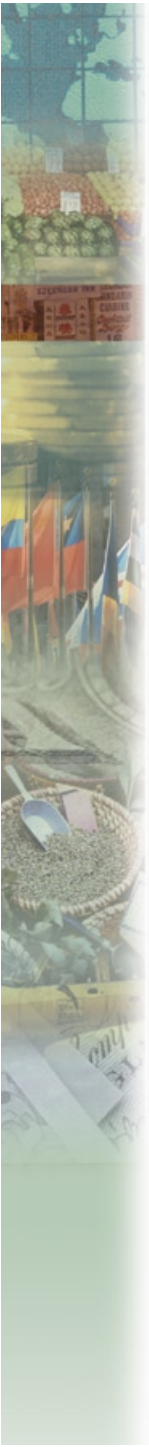
Μετανάστευση και η οικονομία των ΗΠΑ (συνέχεια)

	Πραγματικοί μισθοί 1870 (ΗΠΑ=100)	Ποσοστιαία αύξηση πραγματικών μισθών, 1870- 1913
Χώρες προορισμού		
Αυστραλία	110	1
Καναδάς	86	121
ΗΠΑ	100	47
Χώρες προέλευσης		
Ιρλανδία	43	84
Ιταλία	23	112
Νορβηγία	23	193

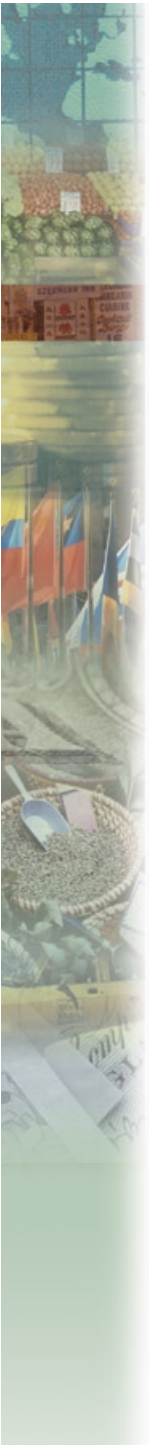
Μετανάστευση και η οικονομία των ΗΠΑ (συνέχεια)

- Η μετανάστευση δεν μπορεί να εξηγήσει εντελώς το άνοιγμα στη διανομή του εισοδήματος στις ΗΠΑ.
- Το ποσοστό των εργατών χωρίς απολυτήριο λυκείου στις ΗΠΑ μειώθηκε ενώ το ποσοστό με πτυχίο αυξήθηκε το διάστημα 1980–1990.
 - ♦ Οι περισσότεροι μορφωμένοι έγιναν πιο άφθονοι.
- Τότε, γιατί ο μισθός των εργατών με υψηλή μόρφωση αυξήθηκε σε σχέση με αυτών με χαμηλή μόρφωση;
 - ♦ Πιθανώς οι τεχνολογικές μεταβολές έκαναν τη μόρφωση πιο σημαντική για τους εργοδότες.

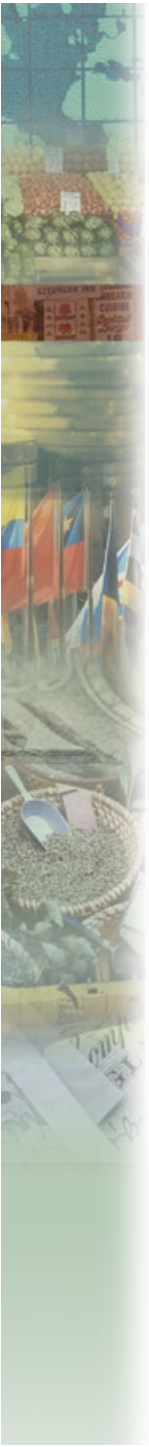
Διεθνής κίνηση εργασίας - συζήτηση

1. Το υπόδειγμα υποθέτει ότι οι χώρες παράγουν τα ίδια αγαθά, όμως οι χώρες μπορεί να παράγουν διαφορετικά αγαθά και έτσι το οριακό προϊόν της εργασίας δεν είναι συγκρίσιμο.
2. Το υπόδειγμα υποθέτει ότι οι χώρες έχουν την ίδια τεχνολογία, αλλά διαφορές στην τεχνολογία μπορεί να επηρεάσουν τις παραγωγικότητες των συντελεστών και συνεπώς τα επίπεδα αμοιβών των συντελεστών (μισθός/επιτόκιο).

Διεθνής κίνηση εργασίας - συζήτηση

3. Εμπόδια στη μετανάστευση και το κόστος μεταφοράς μπορεί να αποτρέπουν τις τιμές των συντελεστών από το να εξισωθούν.
 - ♦ Εμπόδια στη κίνηση του κεφαλαίου είναι επίσης σημαντικά στο πραγματικό κόσμο.

Διεθνής δανεισμός (στατική ανάλυση)

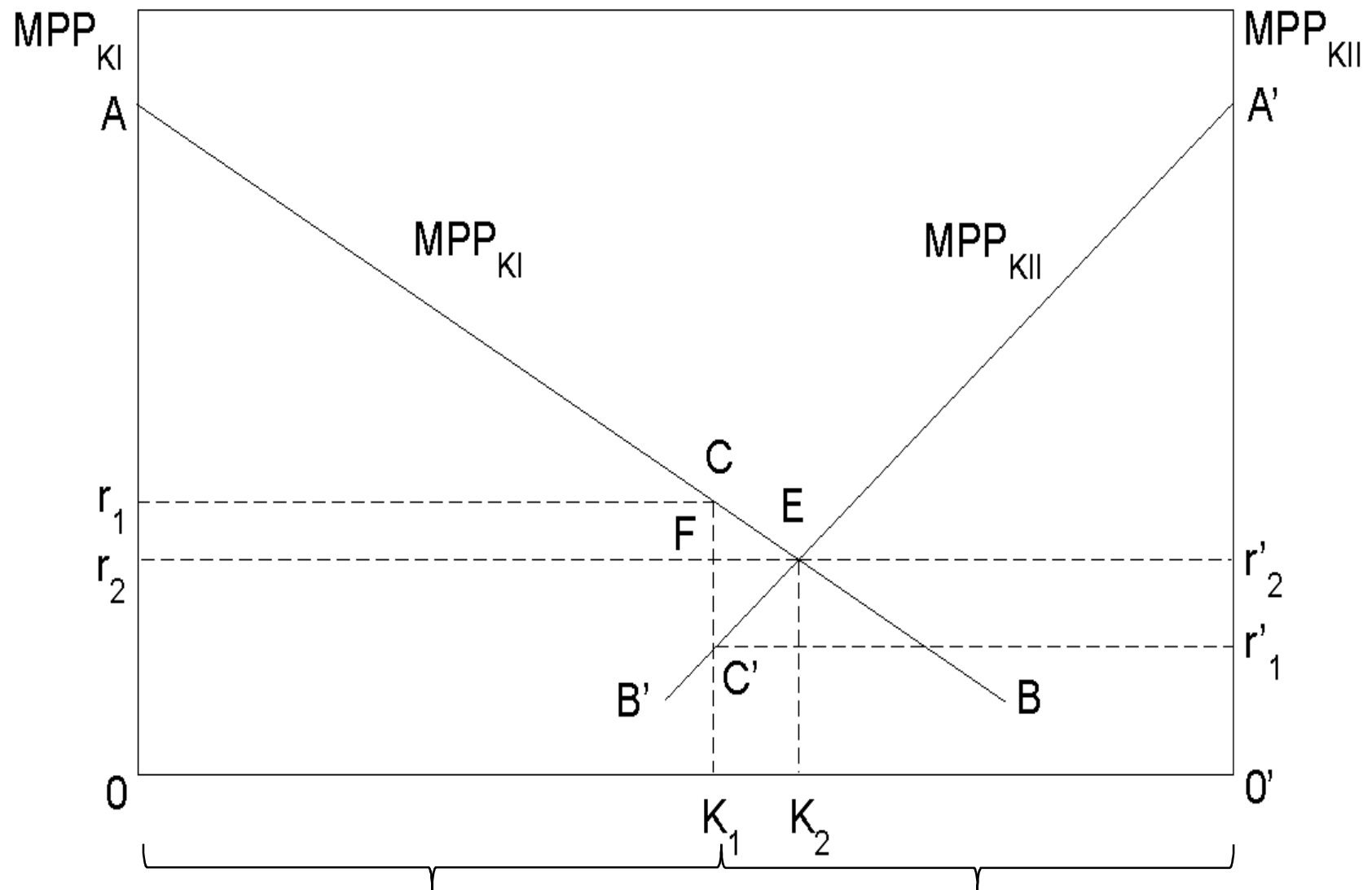
Για να μελετήσουμε τις επιπτώσεις της διεθνούς κίνησης του κεφαλαίου (κινητικότητα κεφαλαίου) φτιάχνουμε ένα απλό υπόδειγμα με ένα αγαθό (εκροή), και δύο εισροές: γη και κεφάλαιο (ή εργασία και κεφάλαιο) όπως στην προηγούμενη ανάλυση για την εργασία.

Σε σταθερή ποσότητα γης (ένα χωράφι) ή με πλήρη απασχόληση, κάθε επιπλέον ευρώ επενδεδυμένου κεφαλαίου είναι λιγότερο παραγωγικό όσο περισσότερα ευρώ επενδύονται.

Το οριακό προϊόν του κεφαλαίου φθίνει.

Προσοχή: στην ανάλυση που ακολουθεί η αλλοδαπή παραμένει η χώρα με αφθονία κεφαλαίου και συνεπώς η ροή (κίνηση) κεφαλαίου είναι από την αλλοδαπή προς της ημεδαπή.

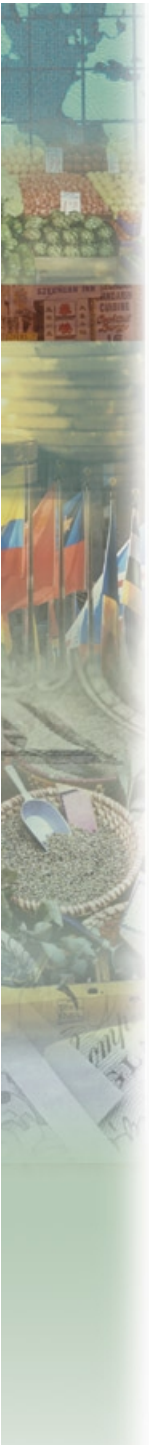
Διεθνής δανεισμός (στατική ανάλυση)

Σχήμα 7-3Δ

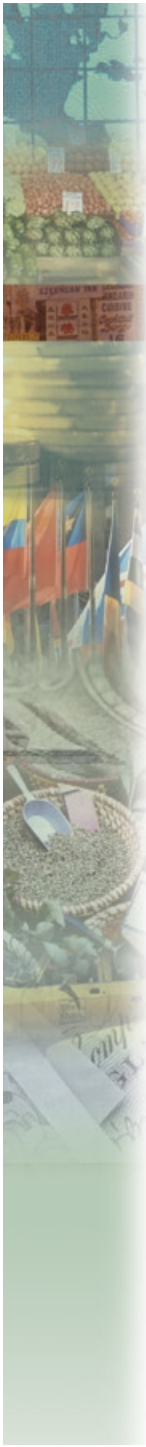
Κεφάλαιο στην ημεδαπή

Κεφάλαιο στην αλλοδαπή

Διεθνής δανεισμός (στατική ανάλυση) Επιπτώσεις στην εκροή και το εισόδημα

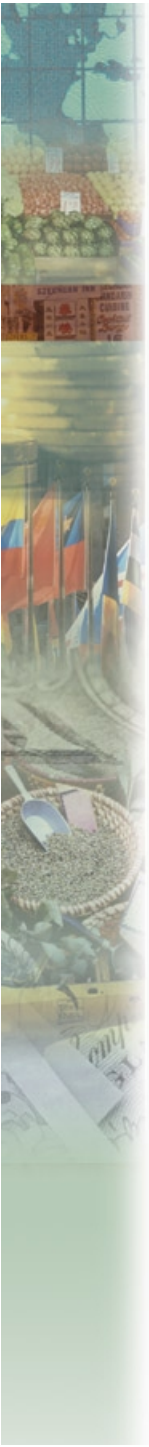
- Οι περιοχές $OACk_1$ και $O'A'C'_k$ είναι το προϊόν (εκροή) στην ημεδαπή και αλλοδαπή αντιστοίχως.
- Η κίνηση κεφαλαίου επιτρέπει στη παραγωγή να κινηθεί στα επίπεδα $OAEk_2$ και $O'A'E_k$.
- Το παγκόσμιο προϊόν αυξάνει ίσα με την περιοχή CEC' .
- Η εκροή στην ημεδαπή αυξάνεται και στην αλλοδαπή μειώνεται.
- Το εθνικό εισόδημα και στις δύο χώρες αυξάνεται στην ημεδαπή κατά FCE και στην αλλοδαπή κατά $C'EF$.

Διεθνής δανεισμός (στατική ανάλυση)

Επιπτώσεις στο εισόδημα

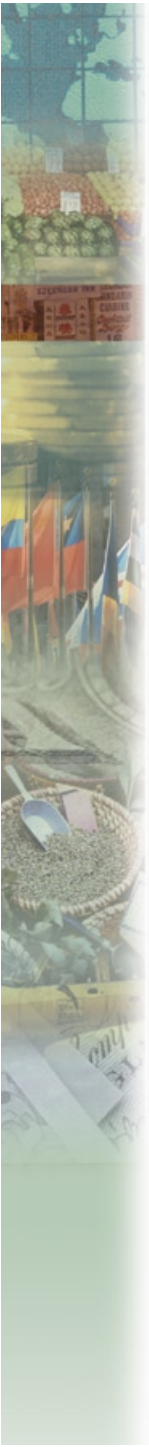
- Το εισόδημα των ιδιοκτητών του κεφαλαίου στην ημεδαπή μειώνεται από $0r_1Ck_1$ σε $0r_2Fk_1$, μείωση ίση με r_1CFr_2 .
- Το εισόδημα των ιδιοκτητών κεφαλαίου στην αλλοδαπή αυξάνει από $0r'_1C'k_1$ σε $0'r'_2Fk_1$, αύξηση ίση με $r_1C'Fr'_2$. (Προσοχή: το κεφάλαιο κινείται από την αλλοδαπή στην ημεδαπή αλλά όχι και η ιδιοκτησία του. Συνεπώς τα κέρδη του αποδίδονται στην αλλοδαπή).
- Το εισόδημα των ιδιοκτητών του άλλου συντελεστή (των γαιοκτημόνων ή των εργατών) στην ημεδαπή αυξάνει από r_1AC σε r_2AE , αύξηση ίση με r_2r_1CE .
- Το εισόδημα των ιδιοκτητών του άλλου συντελεστή στην αλλοδαπή μειώνεται από $r_1A'C'$ σε $r'_2A'E$, μείωση ίση με $r_2r_1C'E$.

Διεθνής δανεισμός

Διαχρονική ανάλυση

- Η διεθνής κίνηση κεφαλαίου συνήθως αναφέρεται στη κινητικότητα των χρηματικών πόρων ανάμεσα στις χώρες, όπως στο προηγούμενο παράδειγμα.
- Παρ' όλα αυτά, η διεθνής κίνηση κεφαλαίου μπορεί να ερμηνευθεί και σαν **διαχρονικό εμπόριο**:
 - ♦ Εμπόριο αγαθών που καταναλώνονται σήμερα από δανειζόμενους σε αντάλλαγμα αγαθών που θα καταναλωθούν στο μέλλον από τους δανειστές.

Διεθνής δανεισμός Διαχρονική ανάλυση

- Για κάθε οικονομία υπάρχει ένα κόστος ευκαιρίας μεταξύ της σημερινής κατανάλωσης και της αποταμίευσης για το μέλλον: Οι πόροι μπορούν είτε να καταναλωθούν είτε να αποταμιευθούν.
 - ♦ Για να αποταμιεύσει και να επενδύσει μια οικονομία περισσότερο σήμερα, σημαίνει ότι πρέπει να καταναλώσει λιγότερο.
- Αναπαριστούμε αυτή τη σκέψη με ένα ειδικού τύπου όριο παραγωγικών δυνατοτήτων που το ονομάζουμε **διαχρονική καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων**.

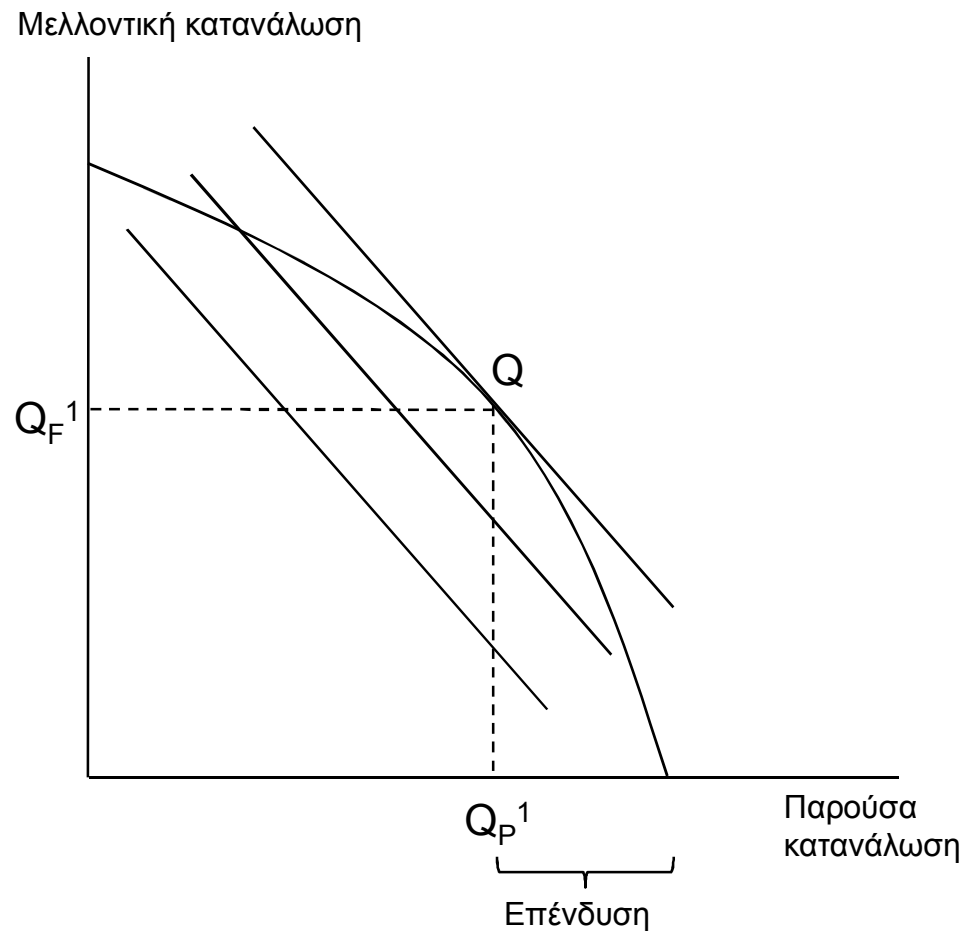
Διεθνής δανεισμός

Διαχρονική ανάλυση I

Η αξία της μελλοντικής κατανάλωσης σήμερα ισούται με την (προεξοφλημένη) αξία της και συνεπώς η αξία της συνολικής κατανάλωσης είναι:

$V = Q_P + Q_F / (1+r)$ όπου r το προεξοφλητικό επιτόκιο. Η σχέση μεταξύ V και Q_F είναι ευθεία με κλίση $-(1/r)$. Συνεπώς η παραγωγή πραγματοποιείται εκεί όπου μεγιστοποιείται η αξία του V , στο σημείο Q .

Η οικονομία επενδύει την ποσότητα που φαίνεται στο σχήμα, καταναλώνει Q_P^1 και παράγει μελλοντική κατανάλωση Q_F^1 .

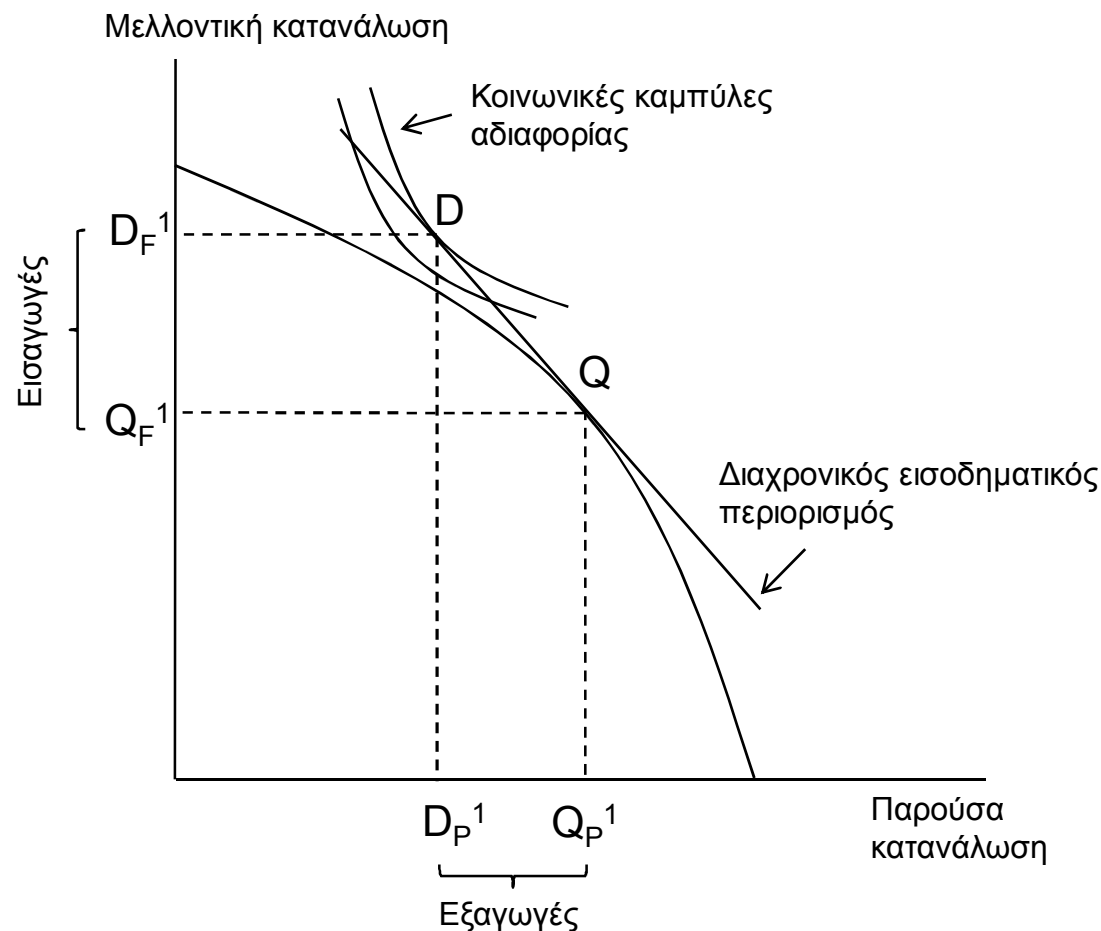

Σχήμα 7-4

Διεθνής δανεισμός

Διαχρονική ανάλυση II

Η παρούσα και μελλοντική ζήτηση καταναλωτικών αγαθών είναι D_P και D_F . Άρα, $D_P + D_F/(1+r) = Q_P^1 + Q_F^1/(1+r)$. Η ζήτηση παρούσας κατανάλωσης είναι D_P^1 και είναι χαμηλότερα από την παραγωγή παρούσας κατανάλωσης Q_P^1 και έτσι $Q_P^1 - D_P^1$ μονάδες κατανάλωσης εξάγονται (δηλαδή δανείζονται) στην αλλοδαπή (δηλαδή στον υπόλοιπο κόσμο). Αντίστοιχα η ημεδαπή εισάγει $D_F^1 - Q_F^1$ όταν της αποπληρωθούν εντόκως τα δάνεια. Δηλαδή:

$$D_F^1 - Q_F^1 = (1+r)(Q_P^1 - D_P^1)$$

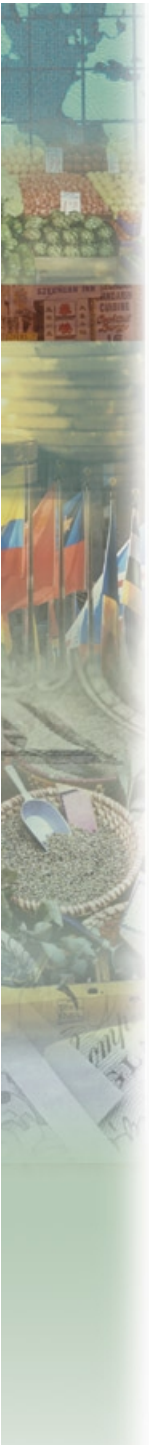
Σχήμα 7-4Α 7-34

Διεθνής δανεισμός

Διαχρονική ανάλυση III

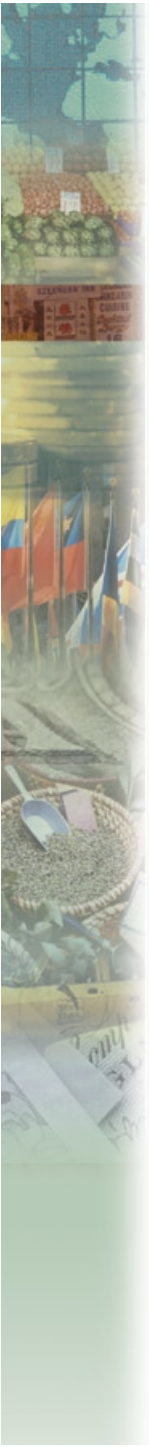
- Μερικές χώρες έχουν συγκριτικό πλεονέκτημα να δανείζονται την τρέχουσα κατανάλωσή τους (εκροή ή εισόδημα).
- Άλλες έχουν συγκριτικό πλεονέκτημα στην αποταμίευση (μέλλουσα κατανάλωση).
- Εάν μια χώρα έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στη τρέχουσα κατανάλωση
 - ♦ Αυτό σημαίνει χαμηλότερο κόστος ευκαιρίας στη κατανάλωση τρέχοντος εισοδήματος.
 - ♦ Αυτό θα αντανakλάται σε μία διαχρονική καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων η οποία θα είναι τραβηγμένη προς τη τρέχουσα κατανάλωση.

Διεθνής δανεισμός

Διαχρονική ανάλυση III (συνέχεια)

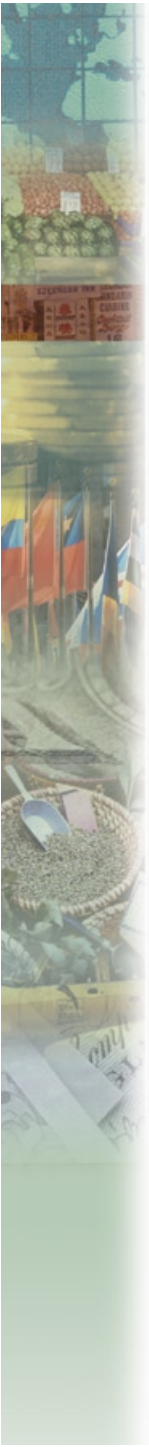
- Υποθέστε ότι η ημεδαπή έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στην παρούσα κατανάλωση και η ημεδαπή στη μελλοντική.
- Στην απουσία διεθνούς δανεισμού, η σχετική τιμή της παρούσας κατανάλωσης θα έπρεπε να είναι χαμηλότερη στην ημεδαπή.
- Αλλά ποιά είναι η σχετική τιμή της παρούσας κατανάλωσης;
- Η τιμή του δανείου μιας (1) μονάδας προϊόντος (εισοδήματος) σήμερα είναι το προϊόν (εισόδημα) που θα πρέπει να αποπληρωθεί στο μέλλον:
 - ♦ $1+r$, όπου r είναι το πραγματικό επιτόκιο
 - ♦ Η τιμή της παρούσας κατανάλωσης σχετικά με τη μελλοντική είναι $1/(1+r)$
- Το κόστος ευκαιρίας της κατανάλωσης μιας μονάδας σήμερα είναι το προϊόν που θα κέρδιζα εάν την επένδυα:
 - ♦ Κεφάλαιο+τόκος = $1+r$, όπου r το επιτόκιο

Διεθνής δανεισμός

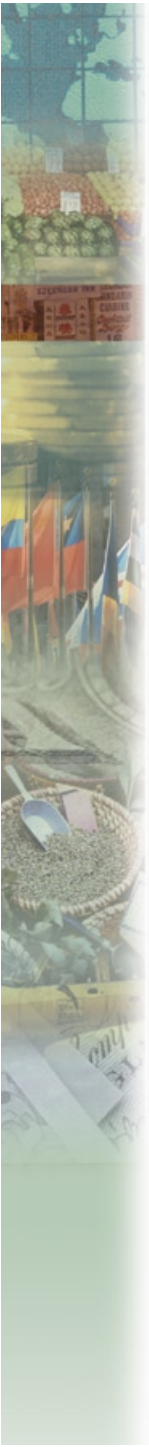
Διαχρονική ανάλυση III (συνέχεια)

- Εάν υπάρχει διεθνής δανεισμός η σχετική τιμή της μελλοντικής κατανάλωσης (δηλαδή το παγκόσμιο προεξοφλητικό επιτόκιο), θα καθορίζεται από τη παγκόσμια σχετική προσφορά και ζήτηση μελλοντικής κατανάλωσης.
 - ♦ Η ημεδαπή αρχικά έχει χαμηλότερη σχετική τιμή παρούσας κατανάλωσης $1/(1+r)$ και υψηλότερο πραγματικό επιτόκιο (r)
 - ♦ Στο παράδειγμα του σχήματος 7-4Α η ημεδαπή εξάγει παρούσα κατανάλωση και εισάγει μελλοντική. Έτσι, θα δανείζει την αλλοδαπή (υπόλοιπο κόσμο) και θα εισπράττει την αποπληρωμή στο μέλλον.

Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (ΑΞΕ-FDIIs) και Πολυεθνικές Επιχειρήσεις (ΠΕ-MNCs)

- **Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (ΑΞΕ - Foreign Direct Investments, FDIIs)** είναι επενδύσεις στις οποίες η επιχείρηση σε μία χώρα ελέγχει άμεσα ή αποκτά την ιδιοκτησία μιας άλλης επιχείρησης (θυγατρική) σε μια άλλη χώρα.
- Εάν μία ξένη εταιρεία επενδύει τουλάχιστον 10% στο κεφάλαιο μιας θυγατρικής, οι δύο εταιρείες αποτελούν τυπικά μία **Πολυεθνική Επιχείρηση (ΠΕ - Multinational Corporation)**.
 - ♦ 10% ή περισσότερο θεωρείται ικανοποιητικό ποσοστό για τον αποτελεσματικό άμεσο έλεγχο των λειτουργιών μιας επιχείρησης.
 - ♦ Διεθνής δανεισμός συνήθως παίρνει μέρος ανάμεσα σε μία μητρική και μία θυγατρική εταιρεία.

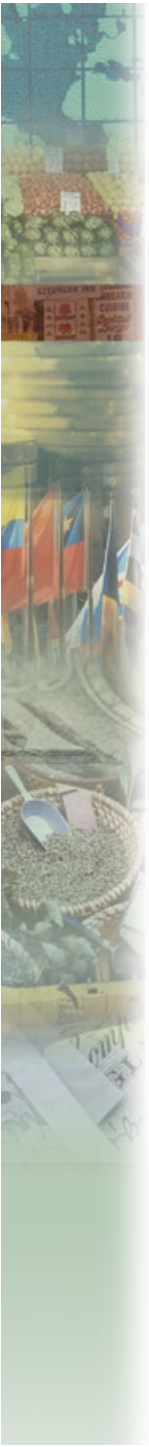
Η θεωρία των Πολυεθνικών Επιχειρήσεων

- Γιατί υπάρχουν πολυεθνικές και γιατί αναλαμβάνουν ΑΞΕ;
- Γενικά, δύο σύνολα απαντήσεων. Αυτά που σχετίζονται με την **εγκατάσταση** και αυτά που σχετίζονται με την **εσωτερίκευση**.
 1. **Εγκατάσταση**: γιατί ένα αγαθό παράγεται σε δύο (ή περισσότερες) χώρες παρά σε μία μόνο χώρα και μετά να εξάγεται;
 2. **Εσωτερίκευση**: γιατί η παραγωγή γίνεται σε διαφορετικές τοποθεσίες από μία επιχείρηση και όχι από διαφορετικές επιχειρήσεις;

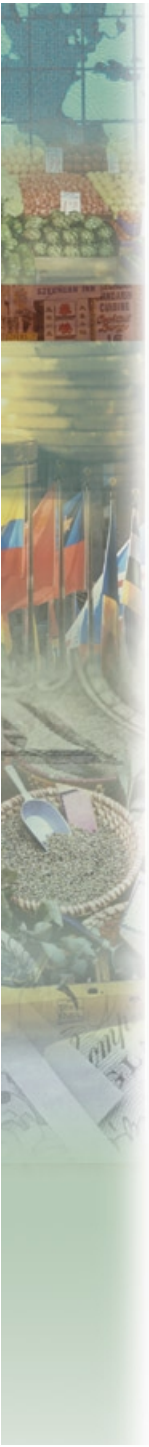
Η θεωρία των Πολυεθνικών Επιχειρήσεων: Εγκατάσταση

- Το γιατί η παραγωγή λαμβάνει χώρα σε διαφορετικές τοποθεσίες συχνά προσδιορίζεται από:
 - ♦ Την εγκατάσταση των αναγκαίων συντελεστών της παραγωγής:
 - Ορυκτοί πόροι και μεταλλεύματα
 - Παραγωγή έντασης εργασίας γίνεται όπου υπάρχει αφθονία εργασίας (και φθηνοί μισθοί).
 - ♦ Το κόστος μεταφοράς και τα εμπόδια εμπορίου μπορεί να επηρεάσουν την εγκατάσταση της παραγωγής.
 - ♦ Αυτοί οι παράγοντες επηρεάζουν επίσης τον τύπο εμπορίου.

Η θεωρία των Πολυεθνικών Επιχειρήσεων: Εσωτερίκευση

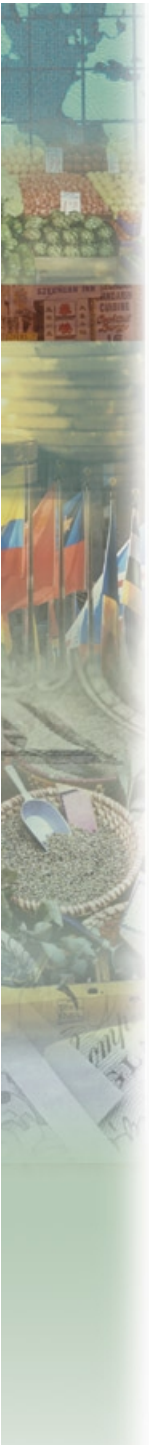
- Η εσωτερίκευση συμβαίνει διότι είναι πιο αποδοτικό να κάνεις συναλλαγές και παραγωγή μέσα στην ίδια επιχείρηση παρά σε ξεχωριστές. Οι λόγοι είναι:
 - 1. Μεταφορά τεχνολογίας:** η μεταφορά τεχνολογίας ή γνώσης είναι ευκολότερη ανάμεσα σε ένα οργανισμό (επιχείρηση) παρά μέσα από διαδικασίες αγοράς ανάμεσα σε διαφορετικούς οργανισμούς.
 - ♦ Τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας (πατέντες) ή τα δικαιώματα ιδιοκτησίας μπορεί να μην μεταφέρονται εύκολα και λόγω νομοθετικών κενών.
 - ♦ Η γνώση (ιδιαίτερα το άρρητο κομμάτι της) εξ' ορισμού δεν είναι εύκολο να τυποποιηθεί και να μεταφερθεί.

Η θεωρία των Πολυεθνικών Επιχειρήσεων: Εσωτερίκευση (συνέχεια)

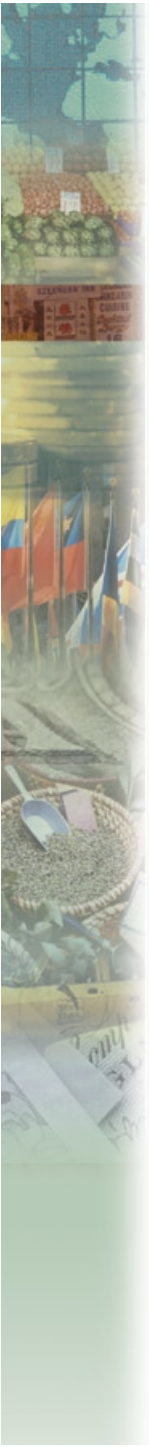
2. Η κάθετη ολοκλήρωση περιλαμβάνει την διοικητική τουλάχιστον ενοποίηση των διαφορετικών σταδίων μιας παραγωγικής διαδικασίας.

- ♦ Κάθετη ολοκλήρωση μεταξύ ανιούσας και κατιούσας επιχείρησης.
- ♦ Αυτό μπορεί να είναι πιο αποτελεσματικό από το να έχεις παραγωγή από διαφορετικές επιχειρήσεις και η συναλλαγή να γίνεται από μηχανισμούς της αγοράς.
- ♦ Για παράδειγμα, τι γίνεται εάν η ανιούσα επιχείρηση έχει μονοπωλιακή δύναμη;

Αναλυτικοί, εμπειρικοί λόγοι ύπαρξης ΠΕ

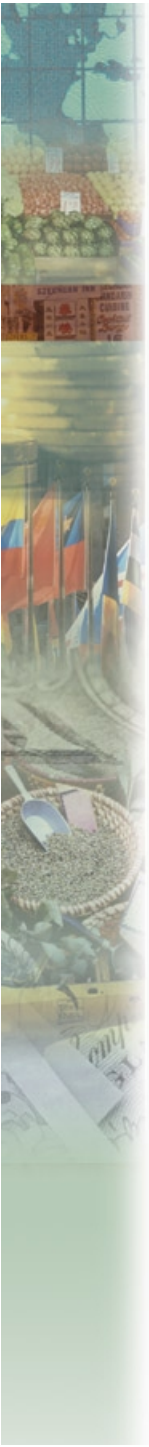
- Αυξανόμενες αγορές προϊόντων
- Φυσικοί πόροι και αποθέματα
- Αποφυγή εμποδίων εμπορίου (κυρίως ποσοτώσεις)
- Χαμηλοί μισθοί
- Αμυντικοί στόχοι του μεριδίου της αγοράς
- Διαφοροποίηση κινδύνου
- Εξειδικευμένη γνώση, δεξιότητες διοίκησης ή πατέντες της θυγατρικής

Λόγοι ύπαρξης ΑΞΕ

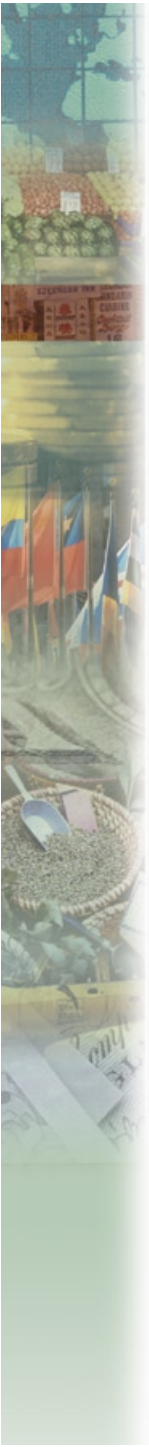
Η ΑΞΕ είναι κίνηση κεφαλαίου που περιλαμβάνει ιδιοκτησία και έλεγχο της επένδυσης (θυγατρικής εταιρείας). Το γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη (UN Conference on Trade and Development – UNCTAD) διακρίνει τρεις κατηγορίες ΑΞΕ:

- ΑΞΕ για επέκταση αγοράς: εγκατάσταση της ΑΞΕ κοντά σε μεγάλες αγορές
- ΑΞΕ για αξιοποίηση φυσικών πόρων ή ανθρώπινων δεξιοτήτων (όχι χαμηλού μισθού): εγκατάσταση της ΑΞΕ κοντά στη πηγή των πόρων
- ΑΞΕ για αυξημένη αποτελεσματικότητα: εγκατάσταση σε περιοχές ελαχιστοποίησης του κόστους παραγωγής και μεταφοράς (περιοχές φθηνού εργατικού δυναμικού, φθηνής ενέργειας, χαμηλής φορολογίας, μεγάλα λιμάνια, κ.λπ.)

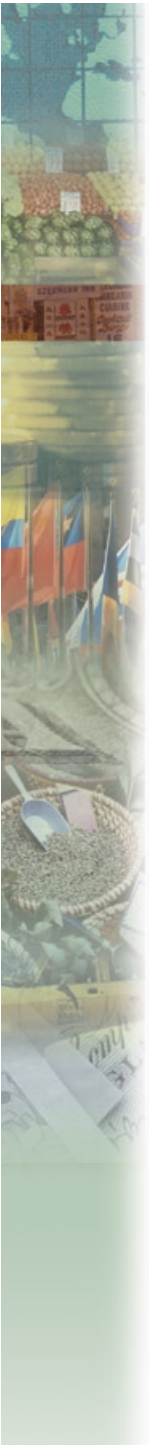
Δυνητικά οφέλη από τις ΑΞΕ στη χώρα υποδοχής

1. Αύξηση προϊόντος
2. Αύξηση μισθών
3. Αύξηση απασχόλησης
4. Αύξηση εξαγωγών
5. Αύξηση φορολογικών εσόδων
6. Πραγματοποίηση οικονομιών κλίμακας
7. Παροχή τεχνικών και διοικητικών δεξιοτήτων και καινούργιας τεχνολογίας
8. Αποδυνάμωση της δύναμης των μονοπωλίων στη χώρα υποδοχής

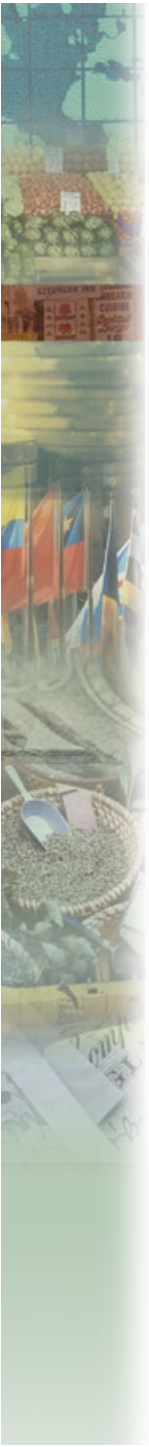
Δυνητικά προβλήματα από τις ΑΞΕ στη χώρα υποδοχής

1. Μεταβιβαστική τιμολόγηση (transfer pricing) – απώλεια φορολογικών εσόδων
2. Μείωση της αποταμίευσης στη χώρα υποδοχής
3. Μείωση των επενδύσεων (δανεισμός της ΑΞΕ από το εσωτερικό, αύξηση επιτοκίων, εκτόπιση –crowding out - επενδύσεων)
4. Αποσταθεροποίηση του ισοζυγίου πληρωμών και της ισοτιμίας
5. Απώλεια ελέγχου από την εσωτερική πολιτική
6. Αύξηση ανεργίας (σε αναπτυσσόμενες χώρες) λόγω εισαγωγής μεθόδων έντασης κεφαλαίου
7. Εγκατάσταση τοπικών μονοπωλίων
8. Ανεπαρκής προσοχή της πολιτικής για την ανάπτυξη της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων ενδογενώς

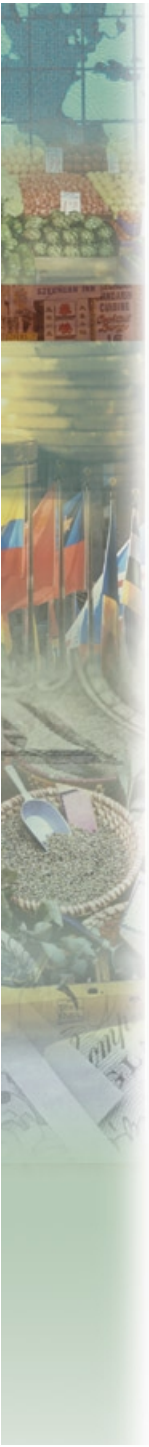
Περίληψη

1. Ένα απλό υπόδειγμα διεθνούς κίνησης της εργασίας προβλέπει ότι η εργασία θα μετακινηθεί (μεταναστεύσει) σε χώρες με υψηλότερη παραγωγικότητα και υψηλότερους μισθούς.
 - ♦ Οι πραγματικοί μισθοί προβλέπεται να μειωθούν λόγω μετανάστευσης στη χώρα υποδοχής
 - ♦ Οι πραγματικοί μισθοί προβλέπεται να αυξηθούν στη χώρα εκκίνησης των μεταναστών
2. Λόγω του ότι οι χώρες δεν παράγουν τα ίδια αγαθά, έχουν διαφορές στη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία και εμπόδια στη μετανάστευση, οι πραγματικοί μισθοί ανάμεσα στις χώρες δεν εξισώνονται.

Περίληψη (συνέχεια)

3. Ο διεθνής δανεισμός μπορεί να περιγραφεί στατικά με το ίδιο υπόδειγμα όπως της μετανάστευσης. Διαχρονικά μπορεί να ερμηνευθεί σαν διαχρονικό εμπόριο όπου οι χώρες με προσοδοφόρες επενδυτικές ευκαιρίες δανείζονται σήμερα και αποπληρώνουν στο μέλλον.
4. Η τιμή της κατανάλωσης στο παρόν σχετικά με το μέλλον είναι συνάρτηση του πραγματικού παγκόσμιου επιτοκίου.

Περίληψη (συνέχεια)

5. Οι Πολυεθνικές Εταιρείες αναλαμβάνουν Άμεσες Ξένες Επενδύσεις
 - ♦ Γιατί η εγκατάσταση της παραγωγής σε ξένες χώρες είναι αποδοτική,
 - ♦ Γιατί η εσωτερίκευση της μεταφοράς τεχνολογίας είναι αποτελεσματική ή
 - ♦ Γιατί η κάθετη ολοκλήρωση είναι αποτελεσματική.